

Polisi a Chanllawiau ar gyfer darlledu Darllediadau Etholiadol Pleidiau (PEB) yn ystod Etholiadau Ewrop 2009

Mae'r ddogfen hon yn nodi meini prawf cymhwysedd a dyraniad arfaethedig S4C ar gyfer Darllediadau Etholiadol Pleidiau (PEBs) ar gyfer etholiadau Ewrop 2009.

Mae gan Awdurdod S4C ddyletswydd o dan Atodlen 12 paragraff 18 Deddf Cyfathrebiadau 2003 i gynnwys darllediadau pleidiau gwleidyddol a darllediadau refferendwm ym mhob gwasanaeth cyhoeddus dynodedig (sef S4C ar analog ac S4C digidol).

Mae gan Awdurdod S4C ddyletswydd i baratoi polisi mewn perthynas â darllediadau pleidiau gwleidyddol a darllediadau refferendwm sy'n nodi'r modd y mae'r Awdurdod yn bwriadu cyflawni'r ddyletswydd hon.

Wrth ffurfio'r polisi hwn, mae Awdurdod S4C wedi nodi'r penderfyniadau a wnaed yn y Grŵp Cyswilt Darlledwyr, (sy'n cynnwys cynrychiolaeth o ddarlledwyr gwasanaeth cyhoeddus y D.U. – BBC, ITV, Channel 4, Five a S4C), barnau'r Comisiwn Etholiadol a'r rheolau a wnaed gan Ofcom o dan a333 Deddf Cyfathrebiadau 2003.

1. Dyraniad

- 1.1 Maen Prawf Sylfaenol
Bydd pleidiau gwleidyddol sydd yn sefyll rhestr gyflawn neu restr sylweddol gyflawn o ymgeiswyr yng Nghymru yn gwmwys ar gyfer o leiaf UN PEB yng Nghymru.
- 1.2 Maen Prawf Ychwanegol
Gall pleidiau gwleidyddol sydd yn cyrraedd y maen prawf sylfaenol fod yn gymwys ar gyfer PEB's ychwanegol os yw S4C yn ystyried y gallant ddangos lefelau arwyddocaol o gefnogaeth etholiadol yn y gorffennol a/neu ar hyn o bryd.
- 1.3 Ar sail y wybodaeth sydd ar gael ar hyn o bryd, a bod un o'r meini prawf yn 1.1 yn cael eu bodloni, mae S4C yn cynnig y dyraniadau PEBs canlynol ar hyn o bryd:
Tri PEB ar gyfer y prif bleidiau, sef y Blaid Lafur, Plaid Cymru, y Blaid Geidwadol, a'r Democratiaid Rhyddfrydol a; **Un PEB** ar gyfer unrhyw blaid sydd yn cwrdd ag un o'r meini prawf yn 1.1.
- 1.4 Bydd y PEBs yn cael eu darlledu ar S4C analog gyda darllediad cyfochrog ar gyfer y fersiwn Gymraeg ar S4C digidol.
- 1.5 Mae hawl adolygu'r cynigion uchod gan yr Awdurdod tan ddyddiad cau enwebiadau.

2. Cynhyrchu PEBs

- 2.1 Bwriad y Canllawiau hyn yw ymdrin â materion cydymffurfiaeth ynghyd â'r 'rheolau' gwleidyddol sydd i'w dilyn gan bob plaid. Er mai'r pleidiau sy'n gyfrifol am gynnwys y darllediadau, mae gofyn iddynt ddilyn y canllawiau canlynol, sydd wedi'u cytuno rhwng y darlledwyr ac a fydd yn cael eu cymhwyso'n gyfartal i bob plaid.
- 2.2 Maent wedi'u bwriadu i gysoni safonau golygyddol y darlledwyr a disgwyliadau eu cynulleidfaoedd â rhyddid y pleidiau gwleidyddol i gyfleu eu negeseuon gwleidyddol, ac i sicrhau y bodlonir y rhain ym mhob achos.
- 2.3 Rhaid i bob darllediad gydymffurfio â'r gyfraith – er enghraifft, ar hawlfraint, enllib, dirmyg, anlladrwydd, anogaeth i gasineb neu drais hiliol.

- 2.4 Er mai cyfrifoldeb y pleidiau gwleidyddol perthnasol yw cynnwys fel arfer, mae'n rhaid i'r holl ddarllediadau gydymffurfio â Chod Darlledu Ofcom, (ac yn ystod cyfnod etholiad neu refferendwm rhaid i'r pleidiau hefyd gydymffurfio â rheolau Ofcom ar Ddarllediadau Gwleidyddol a Refferendwm yn ogystal ag, (mewn perthynas â Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983), â pholisi a chanllawiau S4C ar gyfer rhoi sylw i etholaeth a sylw i ardal etholiadol).
- 2.5 Yn amodol ar y materion a nodir uchod, cyfrifoldeb y pleidiau sy'n cynhyrchu'r darllediadau yw cywirdeb.
- 2.6 Bydd y blaid sy'n gyfrifol am y darllediad yn indemnio S4C am yr holl gamau cyfreithiol neu reoleiddiol neu gamau eraill a fo'n deillio o gynnwys y darllediad etholiadol.
- 2.7 Sicrheir didueddrwydd dros gyfres y Darllediadau gan Bleidiau Gwleidyddol (PPBs) yn ei chyfanrwydd. Nid oes, wrth gwrs, unrhyw rwymedigaeth ar y pleidiau i gyflawni amhleidioldeb ym mhob darllediad.
- 2.8 Gellir defnyddio detholiad o recordiadau o drafodion seneddol Senedd San Steffan, Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Senedd Yr Alban a Chynulliad Gogledd Iwerddon dim ond os yw'n dangos araith gan aelod o'r blaid a fo'n gwneud y darllediad, ac y cafwyd cydsyniad yr aelod. Ni ddylid cynnwys y defnydd o ddeunydd sy'n dangos trafodion rhwng y pleidiau. Caniateir lluniau llydan o siambrau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Senedd Yr Alban a Chynulliad Gogledd Iwerddon, ond ni chaniateir lluniau llydan o San Steffan.
- 2.9 Gellir defnyddio dyfyniadau o areithiau o gynhadledd y blaid y dyrannwyd y darllediad iddi a gellir eu prynu yn y ffordd arferol oddi wrth y darlledwyr.
- 2.10 Ni ddylid cynnwys clipiau archif neu glipliau newyddion o aelodau unrhyw blaid wleidyddol arall. Mae hyn yn berthnasol i ddeunydd gweledol a chlywedol fel ei gilydd. Caniateir lluniau llonydd heb eu hanffurfio.
- 2.11 Lle bo ymgeiswyr yn cael eu cynnwys mewn darllediad etholiadol gan blaid rhaid peidio â gwneud unrhyw gyfeiriad llafar na gweledol amlwg at eu hetholaethau.
- 2.12 Ni ddylid dangos unrhyw aelod o'r cyhoedd yn amlwg mewn darllediad mewn modd yr ymddengys ei fod/bod yn cefnogi naill ai plaid a/neu bolisi gwleidyddol heb gydsyniad y person hwnnw.
- 2.13 Ni chaniateir lluniau sy'n cynnwys deunydd gweledol neu leisiol darlledwyr.
- 2.14 Rhaid egluro unrhyw ddefnydd o actorion mewn darllediad yn glir i'r gynulleidfa os oes unrhyw bosibilrwydd y gellid drysu neu gamarwain y gynulleidfa gyda'u hymddangosiad. Mae'r un peth yn gymwys i unrhyw ail-greu
- 2.15 Nid yw rhifau ffôn sy'n cynhyrchu refeniw i'w defnyddio mewn darllediad. Caniateir apeliadau i aelodau'r gynulleidfa gysylltu â'r blaid ar ddiwedd y darllediad dros y ffôn, e-bost ac ati, ond ni chaniateir apeliadau uniongyrchol am gyllid fel, "Byddwch yn barod â'ch cardiau credyd".
- 2.16 Mae PEBs sy'n dynwared yn fanwl fformat rhaglenni sefydledig ar unrhyw sianel, yn enwedig rhaglenni newyddion, yn cario risg camarwain y gynulleidfa ac felly rhaid eu labelu'n glir ar hyd yr amser.
- 2.17 Gall lluniau newyddion arferol sy'n dangos arweinydd a gwleidyddion plaid ei hun gael eu prynu gan ddarlledwyr yn y ffordd arferol, ond ni fydd clipiau sy'n nodi'r rhaglen yr oeddent yn ymddangos ynddi, logos ar y sgrin, cerddoriaeth thema neu lais neu wyneb cyflwynydd/gohebydd, yn cael eu caniatáu. Ni chaniateir lluniau sy'n dangos gwleidyddion o bleidiau eraill ychwaith.

- 2.18 Gall pleidiau ddewis un o blith tri hyd amser ar gyfer y darllediad: 2'40', 3'40' neu 4'40. Pan fydd hyd y darllediad wedi'i benderfynu gan y blaid, ni fyddwn yn darlledu PEB sy'n hwy na'n fyrrach na'r hyd penodedig.

3 PEB Cymru

- 3.1 Byddwn yn cynnig i'r holl bleidiau sy'n gymwys ar gyfer PEB ar S4C y cyfle i ddarlledu fersiwn Gymraeg os ydyw i'w darlledu yn ystod oriau brig. Bydd y fersiwn Saesneg yn y rhan fwyaf o achosion yn cael ei darlledu yn syth cyn oriau brig neu gyn gynted ag sy'n ymarferol ar ôl oriau brig.
- 3.2 Bydd fersiwn Gymraeg yn golygu fersiwn sydd wedi'i chynhyrchu yn y Gymraeg yn bennaf ac sy'n addas i'w darlledu yn ystod oriau darlledu brig S4C. Os yw'r PEB yn cynnwys defnydd helaeth o drosleisio a/neu isdeitlo, neu os nad yw'n cydymffurfio â pholisi iaith Gymraeg S4C, mae S4C yn cadw'r hawl i beidio â darlledu ond bydd yn trafod gyda'r blaid o flaen llaw.
- 3.3 Rhaid i bleidiau fod yn ystyriol o bolisi iaith Gymraeg S4C; gellir ei weld ar ein gwefan: <http://www.s4c.co.uk/production/downloads/guidelines/canllaw-iaith.pdf>

4 Amserlen arfaethedig

- 4.1 Rhoddir gwybod i bob plaid ynghylch amserlennu eu PEB cyn gynted ag y bo'r amserlen ar gyfer cyfnod yr Etholiad wedi'i chwblhau.